

min Opfattelse heldig Maade at udbøves, skal jeg ikke komme tilbage til disse Tider eller de Bevægelser, som da gjorde sig gældende. Jeg skal kun over for den ærede Ordfører, som kort resumerede eller berørte denne Side af Sagen og sagde, at der undertiden paa Højskolerne var foregaaet et og andet, som havde stødt ham og hans Meningsfæller, sige, hvad jeg vist har haft Lejlighed til at udtale for, at jeg tror, at den Side, hvortil den ærede Ordfører hører, har været noget tilbøjelig til at overdrive Betydningen af en saadan Opræden et eller andet Steds, en Opræden, som jo aldrig kan undgaaes i stærkt bevægede Tider. Jeg har ifølge min tidligere Stilling som gammel Højskolelærer, og ifølge det Forhold, hvori jeg i mange Aar har staaet til Folkehøjskolen, et temmelig nøje Kendskab til disse Skolers Indretning og Virkemaade, og jeg føler mig aldeles overbevist om, at de Tilfælde, hvor en politisk Agitation kan siges at være dreven inden for Højskolens Vægge, høre til de store Undtagelser. At det kan have jet ud til lidt mere, end det i Virkeligheden har været, kan ligge deri, at man naturligvis ikke har kunnet forlange, at Højskolelærerne eller Højskoleforstanderne ikke skulde have Lov til som Vælgere at gøre deres selvstændige politiske Opfattelse gældende; og da det er meget virksomme Mænd, som komme vidt omkring for at virke for deres Skoler og Oplysningen i det hele taget, kan det let have faaet Udseende af, at deres Virksomhed havde et stærkere politisk Præg, end den i Virkeligheden havde. Over for Skolerne selv, deres Ledelse og Undervisning føler jeg mig overbevist om, at det er kun yderst sjældent, at denne Virksomhed har været af den Natur, at man kan sige, at den har haft et politisk Præg. I øvrigt slutter jeg mig ganske til den Anerkendelse, som den ærede Ordfører gav Højskolernes Virksomhed. Jeg føler mig overbevist om, at den Gerning, der gennem en Arrække er gjort gennem Folkehøjskolerne, har haft sin store Betydning, og at den i Fremtiden ogsaa kan ventes at ville faa det for en virkelig sund og god Udvikling af de gode Kræfter, der ligge gemte hos Menigmand i vort Folk.

Overfor de Bemærkninger, som fremkom fra min ærede Kollega fra 6te Kreds (Gaspersen) om det uheldige i, at Højskolerne og Landbrugsskolerne ere slaaede sammen under Kultusministeriet, vil jeg dog tillade mig at gøre et Par Bemærkninger. Jeg ser ikke noget uheldigt deri, jeg anser det tværtimod for en Fordel, at denne Sammenslutning har fundet Sted. Naturligvis vil der altid være og blive en Forbindelse mellem Land-

brugsskolerne og Landbohøjskolen. Der vil jo for det første være den Forbindelse mellem dem, at Landbrugsskolerne maa ventes i Reglen at faa deres Lærere fra Landbohøjskolen, hvor de uddannes; men der vil vistnok tillige altid være en vis Forbindelse mellem Skolerne, Skolernes Ledere og Lærere og Landbohøjskolen. Denne Forbindelse forekommer mig ikke at have noget med Landbrugsskolernes Forhold til Administrationen at gøre, det kan vedligeholdes lige saa godt og saa nyttigt, enten Landbrugsskolerne administrativt ligge under Indenrigsministeriet eller de ligge under Kultusministeriet. Hvad Administrationsforholdene til Skolerne angaar, saa har jo Ministeren ifølge dette Lovforslag at anerkende Landbrugsskolernes Undervisningsplan og i det hele taget Jagtskolernes — ikke Højskolernes, men Jagtskolernes — Undervisningsplan; men det forekommer mig, at der ikke kan være det mindste i Vejen for, at denne Anerkendelse lige saa godt kan finde Sted fra Kultusministeriet, som den kunde fra Indenrigsministeriet. Man kan jo ikke forudsætte, at de Herrer Ministre personlig skulle staa i nærmere Forhold til den Ting eller være særlig inde i de Sager, men hvilken af dem det er, enten det er Indenrigsministeren eller det er Kultusministeren, vil han selvfølgelig være i Stand til at skaffe sig den fornødne kyndige Vistand til at fashætte disse Jagtskolers Undervisningsplan. Hvad Tilsynet med Skolerne angaar, synes jeg heller ikke der kan være noget i Vejen i den Henseende; thi hidtil har Tilsynet baade med Landbrugsskolerne og med Højskolerne jo været foretaget af een Mand, og jeg antager, at den Mand, som for Tiden fører dette Tilsyn, vil være meget vel skikket til at føre det baade med Landbrugsskolen og Folkehøjskolen. Skulde vi endelig komme dertil, at man ansaa det fornødent eller hensigtsmæssigt, at der blev en særlig Tilsynsmand for Landbrugsskolerne og en særlig for Folkehøjskolerne, saa vil der jo ikke være noget i Vejen derfor. Paa den anden Side har det, som jeg før sagde, sine Fordele, at disse Skoler staa sammen. Det har for det første den Fordel, som allerede blev fremhævet af den ærede Ordfører, at det vil være vansteligst at gøre et Skel mellem disse to Slags Skoler, idet der vel ikke for Tiden er mange, der kalde sig Folkehøjskoler og Landbrugsskoler, men ujandsynligt vil det jo ikke være, at der i Fremtiden kan blive nogle flere. Jeg har ganske vist ikke den Tro som min ærede Kollega fra 6te Kreds, at de to Slags Skoler efterhaanden ville løbe sammen i hinanden, at den mere ideelle